

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0222U000843

Державний реєстраційний номер: 0117U004048

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-01-2022

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Оцінка реакції видів рослин та фітоценозів за умов кліматичних змін з метою прогнозування та попередження негативних наслідків

Початок етапу: 01.2017

Закінчення етапу: 12.2021

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Інститут ботаніки ім. М. Г. Холодного Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417199

Місцезнаходження: вул. Терещенківська, буд. 2, м. Київ, 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442344041, 380442353206

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Центр математичного моделювання Інституту прикладних проблем механіки і математики ім. Я. С. Підстригача НАН України

Код за ЄДРПОУ: 19140011

Місцезнаходження: вул. Дж. Дудаєва, буд. 15, м. Львів, Львівська обл., 79005, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380322611886

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6541030

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 5247.539

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Оцінка реакції видів рослин та фітоценозів за умов кліматичних змін з метою прогнозування та попередження негативних наслідків

Назва роботи англійською:

Evaluation of plant species and phytocoenoses reaction to climate changes with the aim of prediction and prevention of negative results.

Реферат українською:

Встановлено взаємозв'язки клімату й рослинного світу, що є предметом біокліматології, інтенсивний розвиток якої в останні десятиліття зумовлений глобальними кліматичними змінами. Дослідження проведені з використанням оригінальних підходів та методів (синфітоіндикації, екологічної стратегії видів), розроблених автором. Це дозволило залучити сучасний арсенал математичних методів та програм, оцінити взаємозв'язки між екофакторами, виокремити кліматичний складник, розкрити механізми та вийти на прогнозування розвитку фітоценозів. Наведено приклади фенологічних змін, поширення адвентивних та зміщення ареалів природних видів флори, можливої втрати оселищ рідкісних видів, зміни структури ценозів України як реакції на кліматичні зміни. Встановлено, що критичною межею переходу до ризику втрати оселищ існування рідкісних видів є підвищення середньорічної температури на + 2 °C. Підвищення середньорічної температури на + 2,5 °C може призвести до незворотних змін більше половини природних біотопів, хоча їх темпи повільні й зміни відбуватимуться впродовж тривалого часу. Відповідно до специфіки умов існування та розподілу рослинних угруповань виділено чотири біокліматичні регіони України, запропоновано рекомендації щодо адаптації та протидії можливим негативним наслідкам.

Реферат англійською:

The relationship between climate and flora, which is the subject of bioclimatology, the intensive development of which in recent decades is due to global climate change. The research was conducted using original approaches and methods (synphytoindication, ecological strategy of species) developed by the author. This allowed to attract a modern arsenal of mathematical methods and programs, to assess the relationships between environmental factors, to identify the climatic component, to reveal the mechanisms and to predict the development of phytocenoses. Examples of phenological changes, distribution of adventitious and displacement of habitats of natural flora, possible loss of habitats of rare species, changes in the structure of cenoses of Ukraine in response to climate change are given. It is established that the critical limit of the transition to the risk of habitat loss of rare species is an increase in average annual temperature by + 2 °C. Increasing the average annual temperature by + 2.5 °C can lead to irreversible changes in more than half of natural habitats, although their pace is slow and long time. In accordance with the specifics of the conditions of existence and distribution of plant groups, four bioclimatic regions of Ukraine have been identified, recommendations for adaptation and counteraction to possible negative consequences have been proposed.

Індекс УДК: 581.5, 581.5

Коди тематичних рубрик: 34.29.35

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Дідух Яків Петрович

Науковий ступінь: д. б. н.

Вчене звання: акад.

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

IX. Бібліографічний опис

Journal of Biogeography. 2020; 47 (1):72–86. <https://doi.org/10.1111/jbi.13697> Sporbert M., Keil P., Seidler G., Bruelheide H., Jandt U., Aćić S., Biurrun I., Campos J. A., Čarni A., Chytrý M., Čuštěrevska R., Dengler J., Golub V., Jansen F., Kuzemko A., Lenoir J., Marcenò C., Moeslund J. E., Pérez-Haase A., Růsina S., Šilc U., Tsiripidris I., Vandvik V., Vasilev K., Virtanen R. Welk E., Testing macroecological abundance patterns: The relationship between local abundance and range size, range p

Netsvetov M., Prokopuk Y., Didukh Y., Romensky M. Climatic sensitivity of *Quercus robur* L. in floodplain near Kyiv under river regulation // Dendrobiology – 2018, vol. 79 – p. 20–33

Sadogurska S.S. (2019). *Cystoseira barbata* and *Codium vermilara* communities in the Coastal area of Dzharylgach National Nature Park (the Black Sea, Ukraine). International Journal on Algae, 21 (2): 101–110.

DOI:10.1615/InterJ.Algae.v21.i2.10

Дідух Я.П., Кучер О.О., Зав'ялова Л.В. Фенологічна реакція рослин на екстремальний термічний режим осінне-зимового періоду 2019 року в Україні. // Укр. ботан. журн. 2020, 77(3): 143–155.

<https://doi.org/10.15407/ukrbotj77.03.143>

Дідух Я.П., Винокуров Д.С. Просторово-часові зміни біокліматичних факторів у Європі // Гідрологія, гідрохімія, гідроекологія. 2021, 1(59): С.64–76

Didukh Y. P., Kucher O.O. The role of transformers-species in the changing of the habitats structure // XII International Conference Synanthropization of Flora and Vegetation. Abstracts book (Uzhhorod – Berehove, September 20–22). – Uzhhorod: AUTDOR-SHARK Press. – p. 20

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Мосякін Сергій Леонідович

д. б. н., 03.00.05

Перелік осіб-виконавців

Бурова Ольга Володимирівна

(к. б. н., 03.00.05)

Винокуров Денис Сергійович

(к. б. н., 03.00.05)

Гайова Віра Павлівна

(к. б. н., 03.00.21)

Гелюта Василь Петрович

(д. б. н., 03.00.05, 03.00.21)

Дацюк Вадим Вікторович

(к. б. н., 03.00.05)

Дідух Яків Петрович

(д. б. н., 03.00.05)

Завялова Людмила Володимирівна

(к. б. н., 03.00.05)

Кучер Оксана Олександрівна

(к. б. н., 03.00.05)

Райда Олена Володимирівна

(к. б. н., 03.00.05)

Садогурська Соф'я Сергіївна

(к. б. н., 03.00.05)

Тихоненко Юрій Якович

(к. б. н., 03.00.21)

Царенко Петро Михайлович

(д. б. н., 03.00.05)

Чусова Ольга Олександрівна

(к. б. н., 03.00.05)

Шевера Мирослав Васильович

(к. б. н., 03.00.05)

Відповідальний за підготовку облікових документів

Кучер Оксана Олександрівна

Телефон

+38 (099) 976-23-38

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

